

DOMKAPITLET

§ 50

Dnr. S 2024-1278

Beslutsprövning

Domkapitlets beslut i ärendet framgår av särskilt uppsatt beslut, se protokollsbilaga.

Justerandes sign.

DOMKAPITLET

Plats och tid:	Videomöte via Microsoft Teams 2025-03-12 kl. 10:30 – 12:50
Tjänstgörande ledamöter:	Åsa Nyström, ordförande, föredragande §§ 56-57 Ingrid Holmström Pavval (ersätter domprosten), ej närvarande § 52 Ewa Klarström-Karlsson Monica Lindmark Katrín Lundmark Signild Norrman Agneta Karlsson
Övriga närvarande:	Heidi Stenberg, sekreterare, föredragande §§ 41, 50-55, 57-58 Jakob Lindholm, KyrkA, närvarande under föredragning av § 41 Anders Sandberg, närvarande och föredragande §§ 42-43 Per-Erik Karlsson, närvarande under föredragning av § 42 Pär Parbring, närvarande och föredragande § 44 Katarina Wuopio, närvarande och föredragande §§ 45-49 Maria Berg
Frånvarande ersättare:	Paavo Ruokojärvi
Justerande:	Agneta Karlsson
Justeringens tid:	Senast 2025-03-26 via elektronisk signering med BankID <i>För digitala underskrifter, se sista sidan i protokollet</i>
Ordförande	Åsa Nyström
Sekreterare	Heidi Stenberg
Justerande	Agneta Karlsson

ANSLAG

Protokollet är justerat. Justeringen är tillkännagiven genom anslag.

Organ:	Domkapitlet i Luleå stift
Förvaringsplats för protokollet:	Stiftskansliet, Luleå
Dag för tillkännagivande: 2025-03-26	Dag för anslags nedtagande: 2025-04-17

Underskrift: _____

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska underskrifter:

NAMN: Berit Agneta Katarina Karlsson
TID: 2025-03-25 07:51:02 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation

NAMN: Åsa Gunilla Elisabet Nyström
TID: 2025-03-25 09:46:24 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation

NAMN: Lars Anders Sandberg
TID: 2025-03-25 12:01:35 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation

NAMN: Heidi Marjaana Stenberg
TID: 2025-03-25 12:08:02 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation

Beslut meddelat den 26 mars 2025 i Luleå

Klagande

Lennart Andersson

Förklarande

Kyrkofullmäktige i Holmsunds församling

Saken

Beslutsprövning enligt 57 kap. kyrkoordningen

Domkapitlets beslut

Domkapitlet upphäver, med stöd av 57 kap. 10 § kyrkoordningen, Kyrkofullmäktiges i Holmsunds församling beslut av den 11 november 2024, § 8, att uppdra åt kyrkorådet att genomföra en extern, oberoende HR-utredning av all personal, både de som av olika anledningar lämnat sina anställningar och de som innehar en anställning i Holmsunds församling.

Redogörelse för ärendet

Lennart Andersson, ledamot i Kyrkofullmäktige i Holmsunds församling, har den 26 november 2024 inkommit med en begäran om beslutsprövning till domkapitlet. Begäran avser Kyrkofullmäktiges i Holmsunds församling beslut av den 11 november 2024, § 8, att uppdra åt kyrkorådet att genomföra en extern, oberoende HR-utredning av all personal, både de som av olika anledningar lämnat sina anställningar och de som innehar en anställning i Holmsunds församling. Av Lennart Anderssons skrivelse framgår huvudsakligen följande. Han önskar få tydliggjort om kyrkofullmäktiges hantering i den aktuella frågan följer givna regler för ansvar, handläggning och beslut enligt kyrkoordningens regler och direktiv. I kyrkoordningen beskrivs att ärenden ska ha beretts för kyrkofullmäktige av kyrkorådet, eller kommit från andra instanser, samt föregås av en barnkonsekvensanalys. Hans bedömning är att även om frågan behandlats i kyrkorådet under året så har den inte beretts för kyrkofullmäktige och den har heller inte föregåtts av en barnkonsekvensanalys. I kyrkoordningen räknas inte arbetsmiljöansvar upp som en av kyrkofullmäktiges uppgifter. I kyrkorådets arbetsordning fastslås att frågor av väsentlig natur som inte ankommer på kyrkofullmäktige ska beslutas och handläggas av kyrkorådet. Han anser således att den i ärendet aktuella frågan aldrig skulle ha tagits upp i kyrkofullmäktige då arbetsmiljöansvaret inte åligger kyrkofullmäktige.

Till begäran om beslutsprövning har Lennart Andersson bifogat Kyrkofullmäktiges i Holmsunds församling protokoll från sammanträde den 11 november 2024.

Av § 8 framgår bland annat följande. Beslutsärendet handlade om församlingens budget 2025 och plan 2026-2027. I samband med att kyrkofullmäktige behandlade och beslutade i nämnda frågor väcktes frågan om en extern oberoende HR-utredning av all personal. Ordföranden la fram ett förslag om detta. Efter votering beslutade kyrkofullmäktige att uppdraga åt kyrkorådet att genomföra en extern, oberoende HR-utredning av all personal, både de som av olika anledningar lämnat sina anställningar och de som innehar en anställning i Holmsunds församling. Tillkännagivandet om protokollsjustering har anslagits på församlingsexpeditionens anslagstavla den 22 november 2024.

Kyrkofullmäktiges presidium har beretts tillfälle att ta del av begäran om beslutsprövning samt yttra sig över den. Presidiets yttrande inkom till domkapitlet den 7 januari 2025. Av yttrandet framgår sammanfattningsvis följande. Förslaget om en oberoende HR-undersökning har vid åtskilliga tillfällen diskuterats och beretts i kyrkorådet. Kyrkorådet beslutade vid sitt sammanträde den 23 september 2024 att tillsätta en sådan oberoende undersökning. Beslutet kom att ändras vid nästkommande kyrkorådssammanträde, den 28 oktober 2024, när kyrkorådet beslutade att inte tillsätta en oberoende HR-utredning. Den aktuella frågan som väcktes vid kyrkofullmäktiges sammanträde, inom ramen för budgetfrågan, ska inte ses som en ny fråga eftersom den enligt ovan beretts inom kyrkorådet vid ett flertal tillfällen under 2024. Församlingen hade ett beräknat budgetöverskott. Anledningen till att frågan togs upp i samband med budgeten var kopplad till frågan om pengar från överskottet 2024 kunde föras över till 2025 och användas till genomförandet av en oberoende HR-undersökning. Förslaget grundar sig i den mycket oroande arbetsmiljö-situationen i församlingen, då bland annat många medarbetare lämnat sina anställningar. Ingen av de närvarande ledamöterna i kyrkofullmäktige ifrågasatte att frågan diskuterades och beslutades om vid sammanträdet. Kyrkofullmäktige fattade beslut i frågan efter votering, med tio röster för och fem emot förslaget. Ingen ledamot reserverade sig mot beslutet. Beslutet innebär ett uppdrag till kyrkorådet att genomföra den aktuella HR-undersökningen. I detta uppdrag ingår då att göra en barnkonsekvensanalys enligt kyrkoordningen. Kyrkofullmäktiges presidium anser sammanfattningsvis att det aktuella beslutet fattats i enlighet med kyrkoordningens regler och direktiv, i syfte att säkra församlingens verksamhet när så många anställda slutat, är tjänstlediga eller sjukskrivna och där verksamheten av den anledningen hotas, att HR-undersökningen ska påbörjas och genomföras med det snaraste och att begäran om beslutsprövning ska avslås av domkapitlet.

Till presidiets yttrande har bifogats följande bilagor: skrivelse från ett antal medarbetare till kyrkorådet i Holmsunds församling angående arbetsmiljö, skrivelse från ersättare i kyrkorådet till kyrkorådet i Holmsunds församling, skriftlig reservation från ersättare i kyrkorådet samt skrivelse till kyrkorådet från kyrkorådets beredningsgrupp, gällande den oberoende HR-undersökningen. Därutöver har hänvisats till fem protokoll från kyrkorådets sammanträden, som finns publicerade på församlingens hemsida.

Lennart Andersson har beretts tillfälle att ta del av det inkomna yttrandet från kyrkofullmäktiges presidium, för kännedom. Han har den 23 januari 2025 inkommit med ett kompletterande yttrande till domkapitlet. Av yttrandet framgår huvudsakligen följande. Han ser att kyrkofullmäktiges presidium och han är av olika åsikt om alla punkter som avses i hans begäran om beslutsprövning. Han står kvar vid sin begäran om beslutsprövning på tidigare angivna grunder. Han vill betona ansvarsfördelningen i organisationen och vikten av god beredning i beslutsärenden, och hoppas nu att arbetsro och tillit ska få växa i deras församling.

Till sitt yttrande har Lennart Andersson bifogat följande bilagor: skrivelse från ett antal medarbetare till kyrkorådet i Holmsunds församling angående arbetsmiljön samt fakta om anställningsförhållanden i Holmsunds församling under 2024 fram till idag.

Rättslig reglering

Beslut som har fattats av en församling eller ett pastorat överprövas genom beslutsprövning i enlighet med bestämmelserna i 57 kap. 8-20 §§ kyrkoordningen, om det inte finns någon särskild regel i kyrkoordningen om hur beslutet ska överprövas. Beslutsprövningen är en rent formell prövning. Någon bedömning av ett klandrat besluts materiella lämplighet kan inte ske vid en sådan prövning.

Enligt 57 kap. 9 § kyrkoordningen avgör domkapitlet som första instans frågor om beslutsprövning när beslut har fattats av en församling. En begäran om beslutsprövning ska ha inkommit till domkapitlet inom tre veckor från den dag då det tillkännagavs på församlingens anslagstavla att protokollet över beslutet har justerats.

Ett prövat beslut ska enligt 57 kap. 10 § kyrkoordningen upphävas, om det

1. inte har tillkommit i rätt ordning,
2. hänför sig till något som inte är en angelägenhet för församlingen, pastoratet, samfälligheten respektive stiftet,
3. har fattats av ett organ som har överskridit sina befogenheter, eller
4. strider mot kyrkoordningen, någon annan kyrklig bestämmelse eller någon rättsregel som Svenska kyrkan har att följa.

Enligt 3 kap. 22 § kyrkoordningen gäller följande. Innan kyrkofullmäktige avgör ett ärende ska det ha beretts av kyrkorådet. I kyrkorådets beredning ska ingå en analys av vilka konsekvenser ett beslut får för barn. Kyrkorådet ska lägga fram förslag till beslut i ärendet.

För att klargöra rättsläget önskar domkapitlet förtydliga följande. Innan kyrkofullmäktige avgör ett ärende ska det alltså ha beretts av kyrkorådet. Innebörden av detta beredningstvång är att kyrkofullmäktige inte får fatta beslut i ett ärende om det inte först har beretts av kyrkorådet. Bestämmelserna om beredning har stor betydelse ur demokratisk synpunkt. De syftar också till att ge kyrkofullmäktige ett tillförlitligt och allsidigt belyst beslutsunderlag. I kyrkorådets beredning ska ingå en analys av vilka konsekvenser ett beslut får för barn. Kyrkorådet ska också lägga fram förslag till beslut i ärendet. Detta gäller alla ärenden där kyrkofullmäktige ska fatta beslut och där det inte har gjorts undantag från beredningstvånget. Det enda undantaget från beredningstvånget som skulle kunna aktualiseras är följande. Ett brådskande ärende får avgöras trots att ärendet inte har beretts, om samtliga närvarande ledamöter är ense om beslutet. Det måste dock röra sig om ett ärende som objektivt sett är brådskande (se 3 kap. 22 och 24 §§ kyrkoordningen samt *Kyrkoordning för Svenska kyrkan 2022 med kommentarer och angränsande lagstiftning*, s. 103-109).

Domkapitlets bedömning

Domkapitlet konstaterar följande. Omständigheten att ett ärende har varit uppe i kyrkorådet, för rådets egen behandling, medför i sig inte att det kan klassas som en beredning av ett ärende till kyrkofullmäktige. Inför kyrkofullmäktiges sammanträde har ärendet ifråga inte varit anmält i kungörelsen, inget beslutsunderlag gällande ärendet har tillsänts kyrkofullmäktige inför sammanträdet, ingen barnkonsekvensanalys för ifrågavarande ärende har utförts och inte heller har kyrkorådet lagt fram förslag till beslut i ärendet till kyrkofullmäktige. Någon regelrätt beredning kan således inte anses ha fullgjorts.

Redan det förhållandet att ärendet inte har beretts enligt gällande regler medför att kyrkofullmäktiges beslut ska upphävas. På grund av det anförda finner domkapitlet att Kyrkofullmäktiges i Holmsunds församling beslut av den 11 november 2024, § 8, att uppdra åt kyrkorådet att genomföra en extern, oberoende HR-utredning av all personal, både de som av olika anledningar lämnat sina anställningar och de som innehar en anställning i Holmsunds församling, inte har tillkommit i rätt ordning, då kyrkoordningens reglering om beredning inte har tillämpats inför kyrkofullmäktiges sammanträde och beslut. Enligt 57 kap. 10 § 1 p. kyrkoordningen ska beslutet därför upphävas.

I och med att domkapitlet upphäver kyrkofullmäktiges beslut saknar beslutet verkan. Kyrkofullmäktige i Holmsunds församling ska enligt 57 kap. 20 § kyrkoordningen senaste tre månader efter att beslutet har upphävts, alltså senast den 26 juni 2025, meddela domkapitlet vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av upphävandet.

Domkapitlet erinrar om att beslutsprövningen är en rent formell prövning. Någon bedömning av ett klandrat besluts materiella lämplighet kan inte ske vid en sådan prövning. Det noteras dock att båda parterna i sina skrivelser väcker frågor om vem arbetsmiljöansvaret åvilar. För frågor och vägledning gällande detta hänvisar domkapitlet till stiftsjuristerna samt SKAO.

I avgörandet har deltagit ledamöterna och tjänstgörande ersättaren:
Biskop Åsa Nyström (ordförande), Agneta Karlsson, Ingrid Holmström Pavval,
Monica Lindmark, Katrin Lundmark, Signild Norrman och Ewa Klarström-Karlsson.

Beslutet är enhälligt.

Övriga närvarande: administratören Maria Berg samt stiftsjuristen Heidi Stenberg
(sekreterare och föredragande).

På domkapitlets vägnar,

Åsa Nyström

Heidi Stenberg

Digitala underskrifter, se sista sidan i beslutet

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Domkapitlets beslut får överklagas hos Svenska kyrkans överklagandenämnd.

Rätt att överklaga har

1. den som begärt beslutsprövning, såvitt avser beslut att inte upphäva ett beslut eller att inte förordna i saken, och
2. den instans som har fattat det prövade beslutet, såvitt avser beslut att upphäva beslutet.

Överklagandet, som ska vara ställt till Svenska kyrkans överklagandenämnd, ges in till Domkapitlet, Box 942, 971 28 Luleå. Skrivelsen ska ha inkommit till domkapitlet inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet.

Utdrag till:

- Lennart Andersson (delgivningskvitto)
- Kyrkofullmäktige i Holmsunds församling (delgivningskvitto)
- Kyrkorådet i Holmsunds församling
- Vikarierande kyrkoherden Sören Olsson, Holmsunds församling